

ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅದನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು 'ರಿಯುಷನ್' ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಮಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ, ಅದವಾ ಸೆಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಳ್ಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಂದು ಈಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I beg leave of the House to withdraw the Bill.

The Bill was by leave, withdrawn.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I have sent a special resolution regarding revision of the 1924 Cauvery Agreement. It is a matter of very great importance to the State and it has got to be discussed. We have already suffered enough and we cannot afford to suffer any longer. Therefore, I would like to know what arrangements the Speaker has been pleased to make and what time has been allotted for this matter.

Mr SPEAKER.—The hon'ble member Sri Channabasappa may please meet me in my chamber, I shall discuss the matter with him and take such decision that will satisfy him.

Sri G. DUGGAPPA.—It is not a question of satisfying Sri Channabasappa.

Mr. SPEAKER.—Any hon'ble member who is interested, is at liberty to come and meet me in my chamber. We shall discuss this question and take proper steps. There is no difficulty about it.

NON OFFICIAL RESOLUTION re: CHANGING THE NAME OF MYSORE STATE AS "KANNADA NADU"

(Debate Continued)

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹೊರದಬಾರಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 1956 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮನೂವೆ ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆ. ಈ ಒಂದು ಶಾಸನದ ಮುಖಾಂತರ ಅಖಿಲಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನುಡ್ದವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮನೂವೆ ಬಂದು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ಎಬ್ಬಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪುನರ್ವಿಂಗಣಣೆ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಕಾರಿಣಿಗಳು, ಇತಿಹಾಸಕರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಟೀಕಾಗಾರರೂ ನಾನಾಬಗೆಯ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಶಾಸನ. ಇದು ಬಿಕ್ಕತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಟೀಕೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಟೀಕೆ ಸಾಧು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ವಾದುದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ರೀರ್ಗರ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್, ಈಗ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೋ, ಅದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಉತ್ತರ ಮೈಸೂರಿನವರು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ನಡೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಗೂಡಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಅದೇ ತರಹ ಇತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಈಡೇರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದೇಶದ ಅದೇಶ ರಚನೆಯಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಯಿಕ್ಕುಗೆ ಸೇರಿದಂತಹವರು ಒಂದು ಗ್ರೂಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀರ್ಗರ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದವು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಮಹಾಡಕ್ಕಪರ್ತಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೆವೇ ಎನಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದೇಶ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಜನರ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಆದಲಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಾತ್ತಾರವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಮುಂಬಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಕೂಲವಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್ ಆಲ್ಟರೇಡ್ ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಉಳಿದು ಕೊಂಡವು. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಾಗಲಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಅಥವಾ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಾಗಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜನರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿ ಆರಬ್ಬಿಯಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲವು ಜನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ರಾ್ಯಪನರ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮನಗಂಡು 1927ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ತರಾಪಿನ ಮೂಲಕ ಜನರ ಆಸೆಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇರೀತಿ ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಒಂದು ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯು ಮನಗಂಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಐ. ಎ. ಏ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಧಾರ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಭಾಷೆಯಮೇಲೆಯೇ ಪೂರ್ಣ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಂತಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆರೀತಿ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜ್ಯ ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತರಾಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ಎಂಗಡಣೆ ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1926ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ದಿವಸ ಆದಿದಿ ಮಾತಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಆಸೆಪಟ್ಟು ಅದಂತದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಒಂದುಗೂಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಆಸೆ ಈಡೇರಬೇಕಾದರೆ ಆಂಧ್ರದವರು ಮೊದಲು ಬಲವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂಟ್ಟಿ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಬಲವಾಸ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಘಟನೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಆದಮೇಲೆ 1956ರ ಜೊತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಗಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರು ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಒಂದು ವರದಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವರದಿ. ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ, ಎಸ್ಕಾರವಾಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರ್ಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕಡೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರು ಒಟ್ಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈಗ ಅದು ಒಂದು ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತೆಂದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಏನು ಆಯಿತು? ಅದರ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾಂಪ್ಲೀಟಿಟ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆಯೋ ಅವು ಕ್ರಮೇಣ ಎದ್ದು ನಿಂತವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗುಜರಾತ್, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಮಗೆ ವಿವರಿಸಿದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಬೇಕೆಂದು ಶುರುನ್ನು ಈಗೀಗ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಪರಿಣಾಮ. ಎರಡನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯಿತೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಹೆಸರೂ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಯಾವ ಠರಾವು ಇದೆಯೋ, ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಅದರ ಪುನರ್ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, —ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತವರು, ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು, ಲೀವರ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ, ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಹೆಸರು ಇತ್ತೋ, ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಅಂಧ, ರಾಜ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಅವರು ತೆಲಿಗು ನಾಡು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅಮರ ಅಂಧ, ಪ್ರದೇಶವೆಂಬ ಬೇರೆ ನಾಮದಿಂದ ಕಂಡರು. ಹಾಗೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದವರು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಲೆಯಾಲೆಯಾದರೂ, ಕೇರಳ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರಿತ್ತೋ ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನೂ ಈ ರಾಜ್ಯ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಒತ್ತಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಂತಹ ಮದ್ರಾಸ್ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಸರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ, ಬಹುಮತದಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ತಿಳಿಸುವ ಬಾಬಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಶೀಘ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಬಂದರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗುವಾಗ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಮುಂದೆ ಆದುವು. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳು ತಾವು ಮೊದಲು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೆಸರನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದುವು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

5-00 P.M.

ಚಲಿಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೋಪಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಥವಾ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದ್ದವರು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಅವರಾದರೂ ಬರಲಿ, ಇವರಾದರೂ ಬರಲಿ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡೆವು ಎಂಬ ಜಮಾ ಪಟ್ಟಿ ಇವರನ್ನು ಪುನೀತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಆ ಜಮಾ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾರೂ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಆಸರೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಬಹುಶಃ ಅವರಲ್ಲಿ ಯೂನಾಮಸ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಆಸೆಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರೀತಿಗೊಳ್ಳುವ ಜೇಷ್ಠ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಾಲ್ಯೂಂ ಇದೆ. ನಾನಾ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮರ್ಜ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಬೇರೆ ಇರಲಿ ನಾವು ಯಾರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇವೋ ನಾವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ, ಎನ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ವಯಲಿಟಿ ಪಿನ್ನಿಷರ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ, ಆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಯೂನಿಟ್ ನಮ್ಮದು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂಥ ಇತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಆ ಒಂದು ವೈಯಬರ್ ಯೂನಿಟಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದು ಕೂಡಿ ವಾತಾವರಣ ವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು 1955 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ವಾದಮಾಡಿದವರದು ತಪ್ಪೇ, ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಥವಾ ಏನೇ—ಇವು ಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ—ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಮೈಸೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಕಾರಣ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರೋ ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂದರೆ ವಿಜಯ ನಗರದ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಹ ಇನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶವೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮಹಮ್ಮದನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ನೈಜಾಮ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿದ್ದುವು. ಶಿವಾಜಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮರಾಠ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದ್ದುವು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅನೇಕ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದುವು. ಇನ್ನು ಪೂರ್ವದ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಉತ್ತರ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೆಲವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಸಿಯನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದುವು. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೆತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 1955ರಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ 1304ಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮನೆತನದವರು ಯಾವ ದಕ್ಷಿಣಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾದಂಥ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಕ್ರಮೇಣ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರುಪೇರುಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ಯಾರು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಅನಂತರವೂ ರಾಜ್ಯ ಹೀಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ನಂತರ ಕೈದರ್, ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅದೇ ಹೆಸರಿದ್ದು, ಆಡಳಿತ ಮುಸಲ್ಮಾನ ರಾಜರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಿದ್ರ ಭಿದ್ರವಾಗಿವೆ. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸದಾದಂಥ ಮನೆತನ ಬಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಆ ರಾಜ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಬಂತು. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ವಿಷಯ. ಯಾರು ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು

ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರಳು ಇರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಲ್ಲ ಈ ಹೆಚ್ಚು ಯಕ್ಕೆ ಇದೆಯೋ, ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದಿದೆಯೋ ಆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಹಾಯಿಯಿಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಒರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೈಸೂರು ಆಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕೋಮುವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದುವು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬೇಡ. ಈ ವಿಷಯ ಹಿಂದೆ ಅತೆಂಬಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಯಾರ್ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಇರೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರನ್ನು ಯಾರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂಬ ವಾದ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು, ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ದೊಡ್ಡತನ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ, ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮಾತುಭಾಷೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಬಹಳ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಆ ವರದಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

Sir, I refer to page 783 of the Legislative Assembly Debates dated 16th November 1955, which is as follows :

"Mr. SPEAKER.—Then, the next item on the agenda is consideration of the report of the States Re-organisation Commission. Hon'ble Chief Minister to move the motion for consideration.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I beg to move :

"That the report of the States Re-organisation Commission be taken into consideration."

ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ದಿವಸ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಹುಶಃ 300, 400 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಒರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ರಾಜ್ಯಗಳು ಉದಿಸುವುದು, ಅಳಿಯುವುದು ಅಥವಾ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆ ಗಾರಿಕೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಯಾ ದೇಶ ಈ ದಿವಸ ಇರುವಂತೆ ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೇತು ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ಯಂತ ಸೇರಿದಂಥ ಕಾಲವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದು ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ. ಈ ಮಹಾ ಘಟನೆ ಯಿಂದಲೇ ಮೇಲೆ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಒಳಗೂ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದ್ದು ಸಹಜ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ದಿವಸವೂ ಮತ್ತು ವಿಷಯವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ—ಇಂದು ಪಕ್ಷಗಳ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಂಕೋಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಕೋರಾರದ ಚಿನ್ನದ ಒಣ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕೋರಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ, ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ರಚಿಸಿ ಈ ಸಭೆ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸನಿಹೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಸವಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಟ್ಟನಲ್ಲರತ್ತಕ್ಕೂ ಜನರನ್ನೂ ಮೀರಿ ಅಖಿಲ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸವೇ ಇದ್ದರೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವರ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂತಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಕಮಿಷಿಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ :

“(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ).—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ‘ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಕಮೀಷನ್ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂಬ ಪದಗಳಾದ ನಂತರ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ :

“ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ವಿಷಯವಾಗುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ :

- (ಎ) ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಸೇರಿರುವ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ,
- (ಬಿ) ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್,
- (ಸಿ) ಹೈದರಾಬಾದು ರಾಜ್ಯದ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬಿದರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು,
- (ಡಿ) ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಕಾನರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು,
- (ಇ) ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು
- (ಎಫ್) ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳು.”

- (2) ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಏರ್ಪಡಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಶ್ವಸ್ಯಭಾವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವನ್ನು “ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ” ಎಂದು ಕರೆಂಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತದೆ.”

ಹಿಂದೆ 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ಕಮೀಷನ್ನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಂಥ ರಿಪೋರ್ಟು ಏನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಓದಿದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದರು ? ಸಂವಿಶ್ವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ

ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಸ್ವಭಾವ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಥಗಳು ಇವೆ, ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಸ್ವಭಾವ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಒಂದು ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಒಂದು ಒಮ್ಮತ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಎಂದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಆಗ ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಒಂದಾಗೋಣ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದರಾದಿಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳ್ಳಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಚನೆ ಆಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಒಂದು ಫಾರ್ಮುಲಾವನ್ನು ಬಹಳ ಮುತ್ಪತ್ತಿತನದಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ವಿಹಂಗಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪಾರ್ಟಿ 4ರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ :

Page 90 : The next area to be considered is what may be called KARNATAK."

ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಇದರೊಳಗಿರುವ ಒಳನೋಟವನ್ನು ವಿಹಂಗಮವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪಾಠಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಇಚ್ಛೆ ನಮ್ಮ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಾಂಪ್ರೊಮೈಸಸ್ ಆರ್ ಇಟ್ ಎವಿಜಬರ್ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಏನೇ ಆಗಲೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಚಳುವಳಿ ತೀವ್ರೋ ತೀವ್ರಿಯದೋ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತಿತ್ತೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಠಿಣ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾದದ್ದೇ ಇದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ಹೆಸರನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಗುಮುಖದಿಂದ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್‌ಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರು ಯಾವ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅವರು ಆಗ ಸ್ಪಷ್ಟವೋ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂತು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಅದುವು. ಅದರಂತೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಒಂದು ನಾಮಾಂಕಿತದಿಂದ ಅದೇ ಇತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಸಭೆ ಏಳು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ? ನಮಗೂ ಮಾತಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—Ordinarily every Member under the Rules here cannot take more than 15 minutes and the mover not more than 30 minutes. But the Speaker has got discretion to extend that time. That is why, I requested the Hon'ble Sri Srikanthaiya what time he would be taking? I got a sort of consensus from the House that he should be permitted to speak at length. That is way, I permitted him to speaker for a longer time, using my discretion. Now the question perhaps is whether this resolution lapses. Hon'ble Members need not entertain any doubt on that score. Rule 16 is very clear:

“16: (2): On the prorogation of a session. all pending notices shall lapse except those in respect of motions the consideration of which has been adjourned to the next session and Bills which have been introduced.”

With respect to that, once a motion is moved it does not lapse. Whether it is to be prorogued is a matter left to H. E. the Governor. Therefore under the rules, the Resolution if it is not finished today, will be taken up on the next non-official day. It cannot be taken up tomorrow. Hon'ble Members will have to have a little patience. This Resolution will come up on the next non-official day.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಂದಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲಬ್ಬ. 1957 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 1959 ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಬಂದವು. ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತದೆ?

Mr. SPEAKER.—Many of the Members may be having in their minds that the name should be changed. There are others who do not want to change the name. Naturally one side wants to convince the other by arguments and it should naturally take more time. But I have no objection either way.

Sri M. S. KRISHNAN.—If you put it to vote today, I think those who want to change the name will win.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋವಿಂದಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ?

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member is right in thinking that there should be some decision. If the Hon'ble Members can cut short their speeches, the matter may come to the stage of voting. The Chair cannot enforce anything on Hon'ble Members. If the Hon'ble Members think the chair should not allow anybody to speak for more than 15 minutes, I shall do it with their co-operation. Even then, there are a large number of Members who are desirous of speaking.

Sri T. R. SHAMANNA (Bangalore Fort).—The Hon'ble Chair permitted the mover to take one hour. Even if you extend the time till 7, the debate will not finish. Let the Hon'ble Member Sri Srikanthaiya continue his speech. We can take up this resolution on the next non-official day.

5.30 P.M.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಇದೇ ದಿವಸ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿರುತ್ತೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಏಕೆ ಆಗಲಿ ಈ ದಿವಸ 9 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನು ಈ ದಿವಸವೇ ಮುಗಿಸೋಣ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

Sri D. M. SIDDIAH (Beligere).—We will sit only up to 6 O'Clock.

Mr. SPEAKER.—According to the schedule, we have to sit till 6 O'Clock unless there is extension of time. Normally we sit till 6 O'Clock.

Sri D. M. SIDDIAH.—This Resolution will come up on the next Non-official Day. Let us defer it for the next Non-official Day.

Mr. SPEAKER.—Yes. It does not lapse. Hon'ble member may carry on. Let us see what happens at 6 O'Clock.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಬಣಕಾರ್.—ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಭೂಗತವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮೇಲಾಗಿ ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಾಜರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂಕಿತನಾಮ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದು ತ್ವರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅವರ ಸಲಹೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I shall be very happy but I cannot either prevent hon'ble members from speaking or compel them to speak.

Sri B. P. GANGADHAR.—Ten minutes are lost in this side discussion.

Mr. SPEAKER.—I am glad the hon'ble Member has realised the position. Will he apply this principle to all questions? I am happy that hon'ble Members are realising that they should use time very economically.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಶಾಸನ ಬಂತು. ಆ ಶಾಸನ ಕೈನುಗೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು 1955 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದಾಗೇ ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಹೆಸರು ಏನಿದೆ ಇದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಜನರು ಅಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಜನರನ್ನು ಕರೆಯತಕ್ಕ ಪದವನ್ನಾಗಲೀ ಅದು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳ ವ್ಯಾಪಕವನ್ನು “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಶಬ್ದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂದರೆ “ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ” ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರು ಅಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಯಾಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಜನರ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಹಾಗೆ 1955 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಗಳು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಒಂದು ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇರಿದ ಜನರಲ್ಲಿರೂ ಒಂದು ಭಾಷಾಚಿಂತೆ ನೋಡಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಆಯಾಯ ಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಾರೋ ಆಯಾಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಕರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು “ಮೈಸೂರು” ಅಂತಲೇ ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳಿಗೆ ಧೂರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಪದವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇಂಥವರೇ ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಂಥದೇ ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲೇ ಅದು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದರೋ ಅವರು ಅವರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಊರಿನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕರೆಯತಕ್ಕ ವಾಡಿಕೆಯಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸವೂ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರಾಜರು “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಊರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಊರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವರು ಅವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ದರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಊರನ್ನು “ಪಿಪ್ಪೂರು” ಎಂತಲೂ “ಹೊಸಪೂರು” ಎಂದಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲೂ—ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲೂ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿದೆ. ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಪದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು, ಆ ಪದವನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆ—ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನೇಗ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಆಗಿರವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಸರನ್ನೇ ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು, ಅವಸರವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಮಂಜನವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಬಹಳವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿದ ನನಗೂ “ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಮರುವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನರು ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯಾವುದಿದೆಯೋ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ನಾಡು ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಿಕರು “ಕನ್ನಡ” ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ “ಕನ್ನಡನಾಡು” “ಕನ್ನಡನುಡಿ” ಮತ್ತು “ಕನ್ನಡಿಗರು” ಎಂಬ ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹವಳದಂತೆ; ಮುತ್ತಿನಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛದ ಹಾಗೆ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಇತಿಹಾಸವೇನು, ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಕಥೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖವಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಇವೆ, ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಲಿಪಿಗೆ ಬಹಳ ಮೂಲವಾದ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ. ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಭಾರತದ ಲಿಪಿ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧಕರು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಪಾಳೆಯಿಕೆದ ಬಂದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಭಾಷೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಕೂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯದೇ. ಇದರಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು, ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ

ಮೂಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯೇ. ಸ್ಕೂಲವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಕರವಾದ ವಿಷಯ ಇದರ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೋದವನು ಸಂಜೆ ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ದಿವಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇವತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆದಿ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ. ಆದಿಭಾಷೆಯಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಇಲ್ಲ, ಒವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಂತೂ ಬಹಳ ಆದಿಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಎಂದು. ಈ ಎರಡೂ ಕೂಡ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಮೊದಲನೆ ಬಾರಿ ಬಡೆದಂತಹ ಕವಲುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಳೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ತಮಿಳಿಗೂ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇದೆ, ಬಹುಶಃ ಹಳೇ ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದಗಳೂ, ತಮಿಳು ಶಬ್ದಗಳೂ ಒಂದೇ, ಲಿಪಿ ಬೇರೆ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಈ ಒಂದು ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ಲಿಪಿಯಿಂದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತು. ಈ ಮೂರು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ ತಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಷಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗೂ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಗೂ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಆ ರಾಜರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೆಲುಗಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರು, ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂತಹ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಯಾವುದು ಹೇಳಿದವೋ ಇದು ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೂ ಕೂಡ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಮೂರು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ ಇರಬಹುದೆಂದು ದ್ರಾವಿಡವೇ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಆಧಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮೂಲತಃ—ಈ ಬಡೆರಾಕ್ ಆಂಗ್ಲೋಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಅನ್ನುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು 'ಎಂತಾದರು ಇರು, ಹೇಗಾದರು ಇರು, ಎಲ್ಲಾದರು ಇರು ನೀ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿರು' ಅಂತ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕನ್ನಡವೇ ಮೂಲ, ಕನ್ನಡ ಎಂಬತಕ್ಕೆ ಶಬ್ದ ಹೇಗೆ ಒನ್ಮವಾಯಿತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತಾಡರೂ ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಮೈಸೂರು ಅಂತಾಡರೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಉಪಕನ್ನಡ ಅಂತಾಡರೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕನ್ನಡ ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜನನಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾತು ಭಾಷೆಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಭಾಷೆಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಕೊಡಗಿನ ಮಾತು ಭಾಷೆಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಷೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ. ಕ್ರಮೇಣ ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳಂ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿ ಬೇರೆ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿವೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಹೋದರೆ ತೋಡ ಜನರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ. ಎಲ್ಲಾದರು ಇರು, ಎಂತಾದರು ನೀ ಕನ್ನಡಿಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರು ಎಂಬಂತೆ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಮೂಲವಾದ 'ಕನ್ನಡ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಇವತ್ತು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಎಂಬತಕ್ಕೆ ಶಬ್ದ 'ಕನ್ನಡ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಬಿಟ್ಟು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯು ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಕನ್ನಡನಾಡು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ತಾಯಿ. ನಾವು ಯಾವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಒಂದು ಆಧಾರದಿಂದ ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಕನ್ನಡಿಗರು. ಯಾರು ಕನ್ನಡಿಗರೋ ಅವರ ರಾಜ್ಯ 'ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಆಗಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೂಲತಃ ಶಬ್ದ. ಈ ಒಂದು ಶಬ್ದದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂಬ ತಕ್ಕ ಶಬ್ದ ಅನ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ದೇಶದ ಜನರ ಭಾಷೆಯು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿಜವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು 'ಮೈಸೂರು' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅಪ್ರಕೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ದುಡುಕಿ, ಆತುರದಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕ್ಷುಡುಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದನ್ನೇ ಆದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸಾಲು ಸಾರಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅನೇಕ ಉರ್ದೇಖಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಹುರುವದನರಾವ್ ಎಂಬವರು ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟಿಯರ್ 3118ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ:—

THE NAME "MYSORE"

"The derivation of the name Mysore has been the subject of considerable discussion for some years now. The traditional derivation of Mahisha plus *uru* literally buffalo town or country from which Kannada *Maisa* plus *uru* is derived, commemorates, as mentioned in the text, the destruction of Mahishasura, the form under which the consort of Siva is worshipped as the tutelary goddess of Mysore Royal House. In the Mahawanso, the term Mahishamandala (or Mahisa-mandala to which Asoka is said to have sent the *thera* Mahadeva) occurs, while in the early Tamil texts and in certain Chola inscriptional records, the name Erumai-Nadu is not uncommonly found. For example, we have reference to a Erumaiyuran, he of the Buffalo country, one of the seven chiefs located in the Mysore territory. (See S. K. Iyengar, Ancient India, 222. Chamundi is usually represented in sculpture as standing on the buffalo head of the giant Mahisha, whom she is said to have slain with the conch and the discus of Vishnu. She is represented as holding these two weapons in two of her four hands. The goddess is, on this account commonly known as Mahishasura-Mardhini, the destroyer of the buffalo-headed monster."

"The question whether Mysore is identical with Mahishmati has also been discussed. Mahishmati has been identified with the name of the country on the Upper Nerbudda in the Central Provinces. As Mr. Narasimhachar has pointed out, Mahisharashtra and Maisa-nadu occur as the names of Mysore in inscriptions and literature. Maisa is only a tadbhava; or corrupt form of Maisha.

The Mudduraja Urs Ms. referred to below under Hadanad states that in Saka 1440, Tarana, Yaduraya took possession of

Mysore City, then known as Puragere and made it his capital giving it the name of Mahisura (the hero town). He also built a fort at the place, mounting eleven cannon on its bastions. It would appear, according to this manuscript, that each of these eleven cannons had a distinctive name, viz., Chamundesvari, Nagaruman, Ranganatha, Bhairava, Ramabena, Ugranarasimha, Trinayana, Ramabhadra, Kodanda Rama alias Hanumantha, Muddurkrishna, and Lakshmiramana and that there were 5 spare cannons for use, four in the Stores and one in the Palace. The same Ms. adds that the Lakshmiramana temple was founded by the Chola Kings and that Raja Wodeyar on the acquisition of Seringapatam in 1610 A. D. transferred the capital to that famous place, where it was located till 1799.

The date given in the Ms., Saka 1440, cyclic year Tarana does not, however, appear to be correct as these do not agree. Taking the year Tarana as the year intended, it would correspond to Saka 1447, or A.D. 1525. This date falls within the period of the reign of Krishna-Deva-Raya, who was the ruling Vijayanagar sovereign. His conquest of Sivas-mudram country was as we have seen, one of the first acts of his reign. It is not impossible that about this time, the Kings of Mysore were ruling over Mysore and parts of the adjoining country."

ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ವಾದ. ರಿಚರ್ಡ್ ನಡೆಸಿದವರು ಒರಿಜಿನಲ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಧಾರವಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ವಾಲ್ಯೂಂ ಒಂದರಲ್ಲಿ ವಿವರ, ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದರೇನು, ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕರು—ನಾಟು. ಕರು ಎಂದರೆ ಕಪ್ಪು ಎಂದು ಕಿಟರ್ ಡಿಕ್ಷನರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕರು ಮತ್ತು ನಾಟು ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಕರುನಾಟ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇದೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥಾರಿಟಿ ಕೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಈಗ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—6 ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

6-00 P.M.

Mr SPEAKER.—Rule 17 says :

"A motion, resolution or an amendment, which has been moved and is pending in the Assembly, shall not lapse by reason only of the prorogation of the Assembly."

So, this will not lapse. There is no point in sitting longer and so we shall stop here. Before rising, I want to place one useful information

(MR. SPEAKER)

before the House. The Business Advisory Committee met today at 3'Oclock and decided that the House might meet tomorrow the 18th and day after tomorrow the 19th and adjourn on the 19th after transacting the following business.

18th September 1968.

- (1) The Mysore Health Cess (Amendment) Bill, 1968.
- (2) The Irrigation (Amendment) Bill, 1968.
- (3) Voting of Supplementary Grants.

19th September 1968.

- (1) The appropriation Bill.
- (2) Motion for concurrence of the Legislative Assembly to appoint a Joint Select Committee to consider the Bombay Municipal Corporation (Extension and Amendment) Bill, 1968.
- (3) Non-official Business.

The Business Advisory Committee has taken a decision th t the session will last only up to and inclusive of 19th. I shall present a regular report of the Committee tomorrow. I wanted to give this advance information to the House so that the hon.members may make their own arrangements. The House will now adjourn to meet tomorrow at 12 noon.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 18th September 1968.
